

На сбогуване будните се усмихват

Димитър Божанов

Откъс

Кастинг

Политикът изведнъж се опомни. Каква лекота усети само! Какво блаженство! Беше лек като перце. Толкова необичайно за неговите сто седемдесет и осем килограма.

Обикновено едва се измъкваше от тесния и неудобен стол в пленарната зала. Сядането беше лесно. Просто трябваше за секунда да балансира центъра на тежестта си между ръкохватките на стола и да отпусне обемистия си задник в креслото...

Да, бе, кресло... Де да беше кресло! Тясно, малко, проклето, дървено столче...

Както и да е, сядането беше сравнително лесно.

Но ставането... О, ставането!

Това беше истинско изпитание. Знаеше, че от опозицията му се подиграват и се стараеше да се прави, че не му пука. Но как му пукаше само. Зверски му пукаше! Адски му пукаше! Мразеше гадните копелета заради това. Дори само заради това... Майната й на политиката! Кльошчави келешки, мамка ви, мислеше си често. Просто така, мамка ви, гадни копелета, недоносчета скапани, долни изроди...

Веднъж се заклеци наистина. Точно след гласуването на онзи закон... Дори не помнеше кой точно, но беше гласувал „за“. Така му казаха, че трябва, нямаше избор. Има си йерархия в този бизнес. И точно когато всичко приключи с формалната част и дойде време да отиде на обяд (а беше умопомрачително гладен точно в онзи ден, защото така бързаше сутринта, след като се оспа с цели четирийсет и пет минути, че не успя да закуси и нямаше дори минутка за кофичка пилешки крилца по път), задникът му просто остана в столчето. Заседна и толкова. Скапаното лилипутско столче не го пускаше да се нахрани.

Усети хихикането на двама от най-досадните опозиционери. Не го чу съвсем ясно, но го почувства с цялото си същество. Сетивата му бяха изострени до краен предел в онзи момент на канско усилие да се измъкне от хватката на дървените си окови. Дори нямаше нужда да казват каквото и да било онези, всичко веднага му стана ясно. Потвърждението се появи още на следващия ден в жълтата преса, разбира се. Поне нямаше снимка от подчертано

унизителната сцена с освобождаването на ефирното му седалище от капана на дяволския стол.

Наложи се двама колеги от техните да го издърпат от клопката на пленарната мебел, при това с немалко усилия. Беше се изчервил, запотил, изнерви се неимоверно много и в крайна сметка, макар да не го призна пред никого, се почувства омерзен. Не заради килограмите си, разбира се. Та той не беше виновен! Просто обичаше да си похапва. Природата го беше дарила с апетит и толкова. Не вярваше в Бог и затова винаги си казваше, че природата така го е създала – с голялям апетит.

Майка му винаги го окуражаваше да похапва и му се радваше. „Браво, момчето ми, всичко си изяде! Искаш ли още?“ Обичаше онези моменти и си спомняше за тях с умиление. Кулинарните епизоди в съвместния му живот с милата му майка бяха сред редките случаи, в които тя проявяваше искрено любвеобилно отношение към него. Беше готвачка в луксозен ресторант и комплиментите, които той правеше за храната ѝ, я караха да се чувства наистина добре, наистина ценена от някого. А се чувстваше така рядко.

Политикът не познаваше баща си. Всъщност така и не знаеше дори дали майка му го е познавала, макар тя да твърдеше, че той бил единственият, когото някога е обичала истински. Не ѝ вярваше, разбира се. Престана да ѝ се връзва още около десетата си година. Това беше тъмната ѝ страна – мъжете. Те се сменяха по-често, отколкото той можеше да приеме и това го объркваше много. И го нараняваше, естествено. Но поне в работата си жената се справяше прекрасно. Затова и той никога не пропускате да ѝ поиска допълнително.

Обилните обяди и вечери радваха и него, и нея. Чувстваше се наистина обичан, макар и само докато ядеше. През останалото време я ревнуваше от работата или от любовниците ѝ, а нито смените ѝ в ресторанта бяха кратки, нито любовниците бяха един и двама. Толкова мъже минаха през иначе хубавата им градска къща, завещана на майка му от нейния баща – неговия дядо, когото също никога не беше виждал на живо. Тя все казваше, че мъжете не я разбират и винаги водеше следващ. Докато политикът беше още малък, майка му, разбира се, го лъжеше, че са ѝ само приятели и имат работа у тях. Когато порасна малко и откри истината за птичките и пчеличките, тези добронамерени лъжи тотално загубиха смисъл, точно като онази глупост за Дядо Коледа. Това, което наистина го влудяваше, беше фактът, че той знаеше, че на нея всичко това с мъжете наистина ѝ харесва и навярно никога няма да спре.

С времето обикна вкуса на храната още повече. Яденето се превърна в негово централно занимание, особено след като майка му почина. Тъпчеше се с всякаква храна... С годините качваше дозата и вярваше, че това му помага. Винаги когато се чувстваше потиснат, а това се случваше често, две-три сочни пържоли с дижонска горчица и пържени картопки, литър жива бира и четвърт торта за десерт оправяха нещата поне за малко. Така за около десетилетие бавно, но сигурно, от стандартните за него около деветдесет и осем се стигна до сто седемдесет и осем.

Разбира се, мразеше заседанията поради хиляди причини, но най-главната бяха гадните столчета! Кой, за бога, беше планирал този скапан парламент с такива лилипутски, неудобни, тесни, малки, ръбести столчета? Добре, че ходеше на работа рядко. Можеше да си го позволи предвид солидния си финансов авторитет в редиците на тяхната партия. Нека клакърчетата ходят редовно, той не беше от тях.

„Не са ли имали едри хора по онова време?“, питаше се често. Недоумяваше..., но упорито проклинаше столчетата всеки път щом се озовеше на заседание. Беше като негова малка сладка и любима мантра. „Майната ви, скапани тесни столчета. Да се продъни в пъкъла дано олигофренът, който ги е проектирал!“ Такива мисли идваха в главата му, щом прекрочеше прага на заседателната зала. Всичко останало беше на втори план.

И изведнъж – лекота!

Безбрежна лекота!

Беше като балерина, която подскача на пръсти по сцената. Не, беше като пеперудка, която пърха безгрижно с крилца из небесната шир. Тежестта, с която беше свикнал, се бе изпарила като по чудо. Можеше дори да се затича, ако пожелае, а това само по себе си бе доволно необичайна за него идея, тъй като не беше се движил бегом от младеж. Обикновено се тътреше с бавни и тежки крачки под съпровода на гърленото сумтене, което плиткото му дишане възпроизвеждаше. Рядко си поемаше дъх дълбоко, костваше му допълнително усилие.

И изведнъж... сякаш и дишането му стана едно такова леко и... почти прозрачно.

Невероятно!

Чудо!

Никога през живота си не беше се чувствал така. Нямахте го ишиасът, нито плекситът, нито обичайният екзистенциален дискомфорт, с който свързваше пребиваването си в своето сланинесто туловище. Беше като прероден.

Опита се да се опомни къде точно се намира и... това бе моментът, в който му се наложи да осъзнае нещо безкрайно смущаващо и необичайно. Той всъщност се рееше. Носеше се във въздуха като в безтегловност и нещо сякаш го теглеше нагоре.

Нагоре???

Объркването му нарасна още повече. Нещо го дърпаше съвсем нежно и деликатно, а той имаше чувството, че се издига във въздуха като балон, пълен с хелий. Като да изплуваш изпод водата, но дори още по-леко. И тогава осъзна какво се случва. Мисълта, която го осени в онзи момент, беше също толкова тревожна и странна, колкото и ситуацията, в която се намери:

– Господи, Боже мой, това аз ли съм там долу?!

Ужас и безумие! Безбрежната лекота в миг се изпари, за да отстъпи място на нечувана тревога и безпрецедентен уплах. Да, виждаше тялото си. Тлъстият му труп лежеше безжизнено под него на болнично легло в някаква бяла стая, пълна с хора в зелени престилки, които говореха нещо, но той все по-слабо ги чуваше. Всъщност не разбираше нито дума от това, което казваха.

– Господи, Боже мой, какво става тук?

Той никога не беше се обръщал към Бог по какъвто и да е повод. Творец или висша свръхсила не съществуваша за него. Това беше първият път в живота на този политик, в който той се чуваше да мисли за Господ сякаш Той наистина съществуваше. И дори да мълви името Му в ума си...

Нечувано!

Невероятно!

Потресаващо дори!

За част от секундата през съзнанието му като зловеща прокоба прескочиха думите на един гробар, които случайно бе дочул при едно погребение, на което трябваше да присъства служебно: „В отвъдното няма атеисти!“.

Това промълви онзи гробокопач, докато заравяше ковчега на един човек, починал при обстоятелства, неизвестни за властите, но добре известни на нашия политик (извън протокола). Разбира се, политикът се престори, че не е чул добре репликата на гробаря. Думите дори не бяха отправени към него, защо му беше да обръща внимание... В интерес на истината обаче тези думи отекваха в ума му през целия ден и дори доста време след това. В крайна сметка ги

забрави, но изречението се заби като пирон в главата му в мига, когато осъзна, че явно е умрял.

Тогава забеляза нишката, която водеше към трупа му. Паника изпълваше съществуването му в онези мигове и се засилваше с всяка секунда – сякаш безпокойство и тревога го заливаха на талози, на талози, заплашващи да го удавят веднъж завинаги в ада на несигурността и неизвестното. „О, искам да се върна, нека да се върна бързо надолу, надолу, там е толкова добре, толкова познато, толкова уютно в гадното ми тежко тяло! Господи, искам да се върна, моля те, искам долу, долу, ДОЛУУУ!“

Опита се да хване онази тънка полупрозрачна нишка и да се издърпа по нея към тялото си, но сякаш не можеше да посегне дори, не усещаше да има ръце... Като в сън, в който се опитваш да тичаш, но сякаш не помръдваш дори на сантиметър. Беше чувал, че ако видиш ръцете си насън, можеш да сънуваш съзнателно. Да се събудиш в съня и да правиш каквото си искаш – да летиш дори. Разбира се, смяташе, че това са пълни глупости и халюцинации на болни сектантски мозъци, които просто нямат достатъчно пари за самолетен билет, за да летят на практика в реалната реалност, която всички познаваме добре. Смешници... Прераждане, как не! Осъзнато сънуване – брътвежи... Астрално пътуване? Луд народ! Господ Бог? Да, бе, да... Сйпи още едно уиски!

Дали това не беше просто сън? „Ах, тази нишка, да можех да я сграбча – мислеше си, – щях да се върна отново при себе си...“

Но какви ръце, какви ръце?... Тялото му, заедно с ръцете, лежеше там долу, някъде под него, а той се отдалечаваше все повече и повече. О, какъв ужас изпита политикът в онзи момент. Панически страх го обзе и това усещане се засили стократно, когато видя как нишката се къса.

– О, Господи, край... скъса се. Ужас, ужас, ужас, УЖАААСС! – крещеше той, но не чуваше гласа си.

Крещеше си някак безмълвно в себе си. Не можеше да мисли за това в онзи момент, приоритетът му беше да стигне до тялото си.

„Но как виждам? – помисли си. – Та нали очите ми са там, долу, някъде при тялото ми? Заедно с ръцете и краката, и всичко останало... Та нали и мозъкът ми е там, долу? А зрението е способността на мозъка да интерпретира светлината в разпознаваеми за този физически орган електрически импулси? Нали така беше? Нали така??“

Но виждаше, чувстваше, всичко бе дори по-реално, отколкото приживе. Мда, нямаше избор, трябваше да си го признае рано или късно – явно току-що беше умрял.

Не беше голяма изненада предвид дългия списък със здравословни проблеми, които бе натрупал някъде между бургерите, тортите, уискитата и патологичното бездвижване. Какво ли се беше случило? Може би инфаркт или нещо подобно... Не знаеше, защото нямаше ясен спомен как точно се бе стигнало до настоящото положение. Така или иначе вече нямаше никакво значение. Имаше паника, за която да се притеснява, а тя заплашително растеше, овкусена допълнително с щипка параноя, стрък депресия и обилно полята със сос от вина, закъсняло покаяние и самосъжаление.

Скоро болничната картина избледня. Не се чуваха вече хората в зелени престилки. Не се виждаше и тялото му. Нишката вече я нямаше. Почувства се толкова самотен и... изоставен. Нямаше наслаждение в лекотата му, а само страх, който ставаше все по-ясно изразен колкото по-силно го дърпаше онази странна гравитация нагоре.

Не беше никакъв сън, макар да приличаше на сън. Но бе твърде реално, за да е сън. Дори по-реално, отколкото приживе... Не му се вярваше направо в какво се беше забъркал!

„О, Боже, о, Боже, загазих наистина, наистина загазих. Но аз не знаех... Ако само знаех!“, мислеше си, докато разни картини от живота му прескачаха през съзнанието му.

Да, мозъкът му явно го нямаше, ръцете и краката му също ги нямаше, но съзнанието му определено си беше на мястото, защото възприемаше всичко по напълно нормален начин. Така де, напълно нормален за един мъртвец. Не че знаеше как другите мъртви преживяват това, разбира се, но... Не беше предполагал, че филмът продължава.

„Само ако знаех, Господи, само ако знаех...“ Повтаряше си това отново и отново, но то само засилваше чувството му за страх и вина.

Защо вина ли?

О, имаше куп причини сега. Приживе може би не съвсем, но сега, след като вече ясно разбираше, че нещата очевидно не са такива, каквито си ги предствяше, докато обитаваше онова тяло... Колко бързо се промени представата му за живота, Вселената и всичко останало. Как светкавично се смени идеята му за самия него и неговата истинска същност.

Някъде в кулоарите на ума му винаги се бе прокрадвало едно съмнение във физическата реалност. Това обаче се случваше достатъчно рядко, за да е способно да предизвика някакво съзнателно духовно търсене или осъзнаване от негова страна. А и земният живот така го беше замаял, че нямаше време за друго освен за бизнес, храна, алкохол и безпаметен сън, след който обикновено се събуждаше по-уморен, отколкото е бил, преди да си легне.

И нямаше светлина, както разправяха онези щуравите с преражданията. Никаква светлина, нито тунел, нито покойни роднини, които да го приветстват. Откакто болничната картина избледня и нишката се скъса, го обгърна мрак. Плътен, тежък, непрогледен мрак. Остана единствено усещането, че нещо го тегли нагоре – в точно обратната на желаната от него посока. Разбира се, беше почти невъзможно да определиш посока в онази хаотична тъмнина, но усещането му беше за възнасяне. Колкото по-нагоре се движеше в нищото, толкова по-силно ставаше чувството му за безизходица, неизвестност и безсилие. Беше съвършено неспособен да противостои на Силата, която го теглеше и сякаш дори ускоряваше нагоре.

Скоро започна да различава някакви светли точки, които сякаш лека-полека пробиваха мрака. Тревогата му бавно утихваше, защото не чувстваше никаква болка, нито тежест, напротив. Леко му беше. Просто беше уплашен, защото не знаеше какво следва, а по нищо не личеше да има какъвто и да било контрол над ситуацията. Точичите се проясниха и скоро заприличаха на нещо наистина познато.

Да, това си беше космосът. Рееше се в космоса и някаква странна сила го теглеше през необятната шир на Вселената. Сякаш можеше да чуе и музика дори. Не като онази, земната музика, а някак по-особена, по-съвършена. Сякаш самата Вселена пееше, имаше някакъв особен глас, който той долавяше като най-перфектната хармония, която е възможно да съществува, но не я чуваше както чуваме музиката на Земята. Беше по-скоро като вълна, която минаваше през него и му създава усещането за топлина, синхрон и съвършенство.

Страхът и паниката бавно отстъпиха място на едно неподправено възхищение. Може би последния път, когато се бе възхищавал на нещо, да е било преди десетилетия. Навярно още като дете. Оттогава земният живот така го беше притиснал с всичките му изисквания, стрес, срокове, че беше забравил да се възхищава на красотата. Може би само в стриптийз баровете, когато пицните и красиви млади танцьорки се сучеха около него, за да им бутне банкнота в гачичките. Но не, това нямаше нищо общо с примитивността на животинската му сексуалност. Това беше автентична възхита, истински искрен възторг от майсторството на Твореца, създаде тази божествена прелест. Звезди, галактики, мъглявини танцуваха пред него като на представление, като на трансцендентално ревю.

Пленителната картина така го грабна, че за момент той престана да разсъждава, напълно спря да мисли, което не беше му се случвало никога приживе. Умът му обикновено работеше на

пълни обороти от сутрин до здрач, а сънищата му бяха по-скоро неприятно преживяване, свързано с много сумтене, въртене, пъшкане и регулярно събуждане за визити до тоалетната, защото след петдесетата му година в списъка с телесните му проблеми се появи и класическият за неговата възраст проблем с простатата.

Така знаеше от рекламите. Нормално е, казваше му лекарят. Нормално е на петдесет да имаш проблеми с простатата. Нормално е при твоето тегло да имаш проблеми с кръвното, холестерола и ставите. Нормално е да имаш ишиас при тези килограми. Нормално е да си с това тегло, най-вероятно е генетично. Това нямаше как да го знае, разбира се, защото не познаваше баща си. Според майка му обаче таткото бил атлетичен и строен. Но те, гените, работели по по-особен начин, не можеш да предвидиш кой как ще се комбинира и до какво ще доведе. Нормални бяха всичките му болести според неговия лекар и за всички тях имаше рецепта с по няколко медикамента, които въртеше до едно време по схема, но после почти както му падне. Много хапчета бяха, много нещо...

Поне с успокоителните започна късно. Беше вече на петдесет и шест, когато окончателно реши, че не издържа повече и, срам не срам, отиде на психолог. Той също му предписа фармацевтични пенкилери. Помагаха за момент. Особено кодеинът. В комбинация със стотина милилитра „Джак“ ефектът беше поразителен! Чувстваше се на седмото небе. Разбира се, следваше депресия, лош дъх, пресъхнала уста, главоболие и лошо настроение на следващия ден, но за това си имаше храната. Тя бързичко решаваше проблема с махмурлука, докато свърши работният ден и дойде време за нова доза химическо успокоение.